

כּוֹרְסִיָּא דְּמַלְכָּא, וְנַחְתָּא לְהַאי עֲלָמָא, גּוֹפָא אֲתַנְטִיל
מֵאַרְבַּע סְטְרֵי עֲלָמָא, רוּחַ אוּף הָכִי אֲתַנְטִיל מֵאַרְבַּע
סְטְרֵי דְּכוֹרְסִיָּא, דְּמַתְתַּקְנָא עַלֵייהוּ.

אָמַר לֵיהּ הֵהוּא בַר נָשׁ, דְּלִיגָא דְּקָא דְּלִיגָנָא קִמְיִכוּ,
מְלָה חֲמִינָא מֵהַאי סְטְרָא. בְּגִין דְּיוֹמָא חֲדָא הוּינָא
אֲזִיל בְּמַדְבְּרָא, וְחֲמִינָא אֵילָנָא חַד דְּמַרְגַּג לְמַחְזִי, וְחַד
מְעֶרְתָּא תַּחוּתֶיהָ, קָרִיבָנָא גְבִיהַּ וְחֲמִינָא הֵהִיא מְעֶרְתָּא,
דְּסֻלְקָא רִיחִין מִכָּל זִינֵי רִיחִין דְּעֲלָמָא. אֲתַתְקַפְנָא
בְּגַרְמָאֵי וְאֵעִילָנָא בְּהֵהִיא מְעֶרְתָּא, וְנַחְתִּנָּא בְּדַרְגִין
יְדִיעֵן בְּגוּ דְּיוֹכְתָּא חֲדָא, דְּהוּוּ בֵּיהּ אֲלָנִין סְגִיָּאִין וְרִיחִין
וּבוֹסְמִין, דְּלֹא יִכִּילָנָא לְמַסְבֵּל.

וְתַמָּן חֲמִינָא חַד בַּר נָשׁ, וְשִׁרְבִיטָא חַד בְּיַדֶּיהָ. וְהוּוּ
קָאִים בְּחַד פֶּתַחָא, כִּיּוֹן דְּחַמָּא לִי, תָּוָה וְקָם
לְגַבְאֵי. אָמַר לִי, מָה אַתְּ הַכָּא, וּמַאֲן אַתְּ, אָנָּא דְּחִילָנָא
סְגִיָּא, אָמִינָא לֵיהּ, מֵאַרְי, מִן חַבְרֵיָּא אָנָּא, כֶּךָ וְכֶךָ
חֲמִינָא בְּמַדְבְּרָא, וְעֵאלָנָא בְּהַאי מְעֶרְתָּא, וְנַחְתִּנָּא הַכָּא.
אָמַר לִי, הוּאִיל וּמִן חַבְרֵיָּא אַנְתְּ, טוּל הַאי קִיטְרָא
דְּכַתְבָּא, וְהָב לֵיהּ לְחַבְרֵיָּא, אֵינּוֹן דִּידְעִין רִזִין
דְּרוּחִיהוֹן דְּצְדִיקָא (דף י"ג ע"ב) בְּטֵשׁ בִּי בְּהֵהוּא שִׁרְבִיטָא,
וְדְמִיכְנָא. אַדְהֵכִי, חֲמִינָא כִּמְהַ חִילִין וּמִשִּׁירִין גּוּ
שִׁינְתָּא, דְּהוּוּ אַתְיִין בְּאוּרְחָא, לְהֵהוּא דְּיוֹכְתָּא. וְהֵהוּא

גְּבֵרָא בְּטֵשׁ בְּהֵוּא שְׂרַבִּיטָא, וְאָמַר בְּאוֹרְחָא דְאֵילָנִי
 זִילוּ. אֲדַהְכִּי דִּהּוּוּ אֲזֻלִּי, פְּרַחֵי בְּאוֹיְרָא וְסִלְקִי, וְלֹא
 יִדְעֵנָא לְאֵן אֲתֵר. וְשִׁמְעֵנָא קָלִין דְּמִשִּׁירֵיין סְגִיאִין, וְלֹא
 יִדְעֵנָא מֵאֵן (ס"א לְאֵן אֲתֵר) אִיהוּ. אֲתַעֲרֵנָא, וְלֹא חֲמִינָא מִיַּדִּי,
 וְדַחֲלִנָא בְּהֵוּא אֲתֵר.

אֲדַהְכִּי, חֲמִינָא לְהֵוּא בַר נָשׁ, אָמַר לִי, חָמִית מִיַּדִּי,
 אֲמִינָא לִיָּהּ, חֲמִינָא גּוּ שִׁינְתָא כַּךְ וְכַךְ. אָמַר,
 בְּהֵוּא אֲרַחָא אֲזֻלִּי רוּחִיהוּן דְּצַדִּיקָא, גּוּ גִנְתָּא דְּעֵדֵן
 לְאֶעְלָא תַּמָּן. וּמָה דְּשִׁמְעַת מִנִּיָּהּ, הוּא, דְּקִיָּמִי בְּגִנְתָּא
 בְּדִיוֹקְנָא דְּהָאִי עֲלָמָא וְחֲדָאן בְּרוּחִיהוּן דְּצַדִּיקָא דְּעָאֲלִין
 תַּמָּן.

וּכְמָה דְּגוּפָא אֲתַבְּנִי בְּהָאִי עֲלָמָא, מְקַטוּרָא דְּאַרְבַּע
 יְסוּדִי, וְאַתְצִייר בְּהָאִי עֲלָמָא. אוּף הַכִּי רוּחָא,
 אֲתַצִּייר בְּגִינְתָּא, מְקַטוּרָא דְּאַרְבַּע רוּחִין דְּקִיָּמָא
 בְּגִנְתָּא, וְהֵוּא רוּחָא, אֲתַלְבֵּשָׁא תַּמָּן, וּמִתְצִירַת מִנִּיָּהּ,
 בְּצִיּוּרָא דְּדִיוֹקְנָא דְּגוּפָא, דְּאַתְצִייר בְּהָאִי עֲלָמָא.
 וְאַלְמָלָא אֵינּוּן אַרְבַּע רוּחִין, דְּאֵינּוּן אֲוִירִין דְּגִנְתָּא,
 רוּחָא לָא מִתְצִיירָא בְּצִיּוּרָא כְּלָל, וְלֹא אֲתַלְבֵּשָׁא בְּהוּ.
 אֵינּוּן ד' רוּחִין, קְטִירִין אֲלִין בְּאֲלִין כַּחְדָּא, וְהֵוּא רוּחַ
 אֲתַצִּייר וְאַתְלַבֵּשׁ בְּהוּ, כְּגוּוּנָא דְּגוּפָא אֲתַצִּייר
 בְּקַטוּרִי, דְּד' יְסוּדִי עֲלָמָא. וּבְגִין כַּךְ, מֵאַרְבַּע רוּחוֹת

בּוֹאֵי הָרוּחַ, מֵאִינוֹן אַרְבַּע רוּחִין דְּגַן עֵדֶן, דְּאֵתְלַבֵּשׂא
וְאֵתְצִיירַת בְּהוּ, וְהַשְׁתָּא טוֹל הַאי קִיטְרָא דְכְתָבָא וְזִיל
לְאַרְחָךְ, וְהָב לִיָּה לְחֶבְרִיא.

אַתָּא רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאִינוֹן חֶבְרִיא, וְנִשְׁקוּהוּ בְרִישִׁיָּה,
אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, דְּשִׁדְרָךְ הָכָא,
דְּיִדְאֵי דָּא הוּא בְרִירָא דְמַלְאָה, וְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲזֻמִּין
לְפּוּמֵי הַאי קָרָא. יְהָב לֹון הַהוּא קִיטְרָא דְכְתָבָא, פִּיּוֹן
דְּנִטְל לִיָּה רַבִּי אֶלְעָזָר, וּפְתַח לִיָּה, נָפַק אַפּוּתָא דְאַשָׁא,
וְאַסְחַר לִיָּה, חָמָא בֵּיה מַה דְחָמָא, וּפְרַח מִן יְדוּי.

בְּכַה ר' אֶלְעָזָר, וְאָמַר מֵאֵן יְכִיל לְקִימָא בְּגַנְזֵיא
דְּמַלְכָּא, (תהלים ט"ו) ה' מִי יִגּוֹר בְּאַהֲלָךְ מִי יִשְׁכּוֹן
בְּהַר קֹדֶשׁךְ. וּזְכָאָה הַאי אֹרְחָא, וְהַהִיא שַׁעְתָּא דְאַעֲרַעֲנָא
בְךָ. וּמַהְהוּא יוֹמָא הָוָה חֲדֵי רַבִּי אֶלְעָזָר, וְלֹא אָמַר כְּלוּם
לְחֶבְרִיא, עַד דְּהוּוּ אֲזֻלִּי, פִּגְעוּ בְּחַד בִּירָא דְמִיא, קִימוּ
עֲלִיָּה, וּשְׁתוּ מִן מִיא.

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וּזְכָאָה חוּלְקִיָּהוֹן דְּצִדִּיקֵיא, יַעֲקֹב עָרַק
מְקַמֵּי אַחוּי, וְאַזְדַּמֵּן לִיָּה בִירָא, פִּיּוֹן דְּבִירָא חָמָא
לִיָּה, מִיא אֲשַׁתְמוּדְעוּ לְמֵאֲרִיָּהוֹן, וְסִלְקִין לְגַבִּיָּה, וְחֲדוּ
בְהַדִּיָּה, וְתַמֵּן אֲזַדְהוּוּגַת לִיָּה בַת זוּגִיָּה. מִשָּׁה עָרַק מְקַמֵּי
פְרַעָה, וְאַזְדַּמֵּן לִיָּה הַהוּא בִירָא, וּמִיּוֹן חָמוּ לִיָּה,
וְאַשְׁתְמוּדְעוּ לְמֵאֲרִיָּהוֹן, וְסִלְקוּ לְגַבִּיָּה, וְתַמֵּן אֲזַדְהוּוּגַת
לִיָּה בַת זוּגִיָּה.

מֵה בֵּין מֹשֶׁה לְיַעֲקֹב, יַעֲקֹב פְּתִיב בֵּיהּ, (בראשית כ"ט) וַיְהִי
כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת רַחֵל וְגו'. וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל
אֶת הָאָבֶן וְגו'. מֹשֶׁה מֵה פְּתִיב בֵּיהּ, וַיְבֹאוּ הָרוּעִים
וַיִּגְרְשׁוּם וַיִּקָּם מֹשֶׁה וַיּוֹשִׁיעֶן וְגו'. בּוֹדְאֵי יַדַּע הוּהּ מֹשֶׁה,
פִּיּוֹן דְּחָמָא מִיָּא דְּסִלְקִין לְגַבִּיהּ, דְּתַמָּן תּוֹדְמָן לִיהּ בַּת
זוּגִיָּה. וְתוּ, דְּהָא רוּחַ קוּדְשָׁא, לָא אֲתַעְדֵי מִנִּיהּ לְעֵלְמִין
וּבִיהּ הוּהּ יַדַּע, דְּצַפּוּרָה תְּהוּי בַּת זוּגִיָּה. אָמַר מֹשֶׁה, וַדַּאי
יַעֲקֹב אֲתָא לְהַכָּא, וּמִיָּא סְלִיקוּ לְגַבִּיהּ, אֲזוּדְמָן לִיהּ בַּר
נֶשׁ דְּאֲכַנְיֵשׁ לִיהּ לְבִיתִיהּ, וַיְהִיב לִיהּ כָּל מַה דְּאֲצַטְרִיף.
אָנָּא אוּף הַכִּי.

אָמַר תְּהוּא בַּר נֶשׁ, הַכִּי אוּלִּיפְנָא, דִּיתְרוּ כּוּמַר לְכוּכְבִּים
וּמְזֻלוֹת הוּהּ. פִּיּוֹן דְּחָמָא דְּכוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת לִית בַּה
מְמָשׁוּ. אֲתַפְרֵשׁ מְפוּלְחָנָא דִּילָהּ. קָמוּ עֲמָא וְנִדְוִהוּ. פִּיּוֹן
דְּחָמוּ בְּנִתִּיהּ, הוּוּ מְתַרְכֵן לוֹן, דְּהָא בְּקַדְמִיתָא אֵינּוֹן הוּוּ
רַעְאֵן עֲאֲנִיָּה. פִּיּוֹן דְּחָמָא מֹשֶׁה בְּרוּחַ קוּדְשָׁא, דְּעַל מַלְה
דְּכוּכְבִּים וּמְזֻלוֹת הוּוּ עֲבִדֵי, מִיָּד וַיִּקָּם מֹשֶׁה וַיּוֹשִׁיעֶן
וַיִּשָּׂק אֶת צֵאֲנָם. וְאֲתַעְבִּיד קִנְאָה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
בְּכֻלָּא.

אָמַר לִיהּ רַבִּי אֶלְעָזָר, אַנְתָּ לְגַבְּן, וְלֹא יַדְעָנָא (דף י"ד ע"א)
שְׂמֵךְ. אָמַר, אָנָּא יוֹעֵזָר בֶּן יַעֲקֹב. אָתוּ חֲבַרְיָא
וְנִשְׁקוּהוּ, אָמְרוּ, וּמַה אַנְתָּ לְגַבְּן, וְלֹא הוּיְנָן יַדְעִין בְּךְ.

אֲזָלוּ כַּחֲדָא כֹּל הָהוּא יוֹמָא לְיוֹמָא אַחֲרָא אֲזַפּוּהוּ תַּלְתָּ
מִלִּין, וְאֲזִיל לְאוֹרְחִיהָ.

(שמות ב') וְתֹאמְרֵן אִישׁ מִצְרֵי הַצִּילָנוּ. רַבִּי חֵיִיא אָמַר, הָא
אוֹקְמוּהָ חֲבַרְיָא, דְּנִצְנִצָּא בְּהוּ רוּחַ קוּדְשָׁא, וְאָמְרוּ,
וְלֹא יָדְעוּ מָה אָמְרוּ. לְבַר נָשׁ, דְּהָוָה יְתִיב בְּמַדְבְּרָא, וְהוּוּ
יוֹמִין דְּלֹא אָכַל בְּשָׂרָא. יוֹמָא חַד אַתָּא דְּוֹבָא לְנִטְלָא חַד
אִימְרָא, עָרַק אִימְרָא, וְדוּבָא אַבְתְּרִיהָ, עַד דְּמָטוּ לְגַבֵּי
הָהוּא בַר נָשׁ לְמַדְבְּרָא, חָמָא אִימְרָא, וְאַתְקִיף בֵּיהָ
וְשַׁחֲטִיהָ וְאָכַל בְּשָׂרָא.

דְּבַר אַחַר (שמות א') וְאַלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי יְהוּדָה
פָּתַח וְאָמַר, (שיר השירים א') שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנֹאווָה וְגוֹ',
שְׁחוֹרָה אֲנִי וְנֹאווָה, דָּא כְּנִסְתַּת יִשְׂרָאֵל, דְּהִיא שְׁחוֹרָה מִן
גְּלוּתָא, וְנֹאווָה, דְּהִיא נֹאווָה בְּאוֹרֵייתָא, וּבְפַקוּדֵין,
וּבְעוּבְדֵין דְּכַשְׁרֵן. בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם, דְּעַל דָּא, זַכָּאִין
לְיִרְתָּאָה יְרוּשָׁלַם דְּלַעֲיָלָא. כְּאַהֲלֵי קֶדֶר, אַף עַל גַּב
דְּהִיא קוּדְרַת בְּגְלוּתָא, בְּעוּבְדֵין הִיא פִּירֵיעוֹת שְׁלֵמָה,
פִּירֵיעוֹת, דְּמִלְכָּא דְּשְׁלֵמָא כֹּלָא דִּילֵיהָ.

רַבִּי חֵיִיא רָבָא, הָוָה אֲזִיל לְגַבֵּי מְאָרִיהוֹן דְּמִתְנִיתָא,
לְמִילָף מְנִייהוּ. אֲזַל לְגַבֵּי רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאִי,
וְחָמָא פְּרָגוּד חַד, דְּהָוָה פָּסִיק בְּבֵיתָא. תָּוָה רַבִּי חֵיִיא,
אָמַר, אֲשַׁמַּע מְלָה מְפוּמִּיהָ מִהַכָּא.

שָׁמַע דְּהוּה אָמַר, (שיר השירים ח') בְּרַח דְּוֹדֵי וּדְמָה לְךָ לְצַבִּי
 אוּ לְעוֹפֵר הָאֵילִים. כֹּל כְּסוּפָא דְכְּסִיפּוּ יִשְׂרָאֵל
 מְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, דְאָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, תְּאֹתָם שֶׁל
 יִשְׂרָאֵל, שְׂיִהְיֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא
 מִתְרַחֵק, אֲלֵא בּוֹרַח כְּצַבִּי אוּ כְּעוֹפֵר הָאֵילִים.

מֵאֵי טַעְמָא, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֵינן חֵיָה בְּעוֹלָם עוֹשֶׂה
 כְּמוֹ הַצְּבִי אוּ כְּעוֹפֵר הָאֵילִים, בְּזִמְנָן שֶׁהוּא בּוֹרַח
 הוֹלֵךְ מְעַט מְעַט, וּמִחְזִיר אֶת רֵאשׁוֹ לְמָקוֹם שֶׁיֵּצֵא מִמֶּנּוּ,
 וְלְעוֹלָם תָּמִיד הוּא מִחְזִיר אֶת רֵאשׁוֹ לְאַחֲרָיו. כִּי אָמְרוּ
 יִשְׂרָאֵל, רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם, אִם אָנוּ גּוֹרְמִים שְׁתַּסְתַּלַּק
 מִבִּינֵינוּ, יְהִי רְצוֹן, שֶׁתְּבָרַח כְּמוֹ הַצְּבִי אוּ כְּמוֹ עוֹפֵר
 הָאֵילִים, שֶׁהוּא בּוֹרַח וּמִחְזִיר אֶת רֵאשׁוֹ לְמָקוֹם שֶׁהֵנִיחַ,
 הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (ויקרא כ"ו) וְאִף גַּם זֹאת בְּהִיּוֹתָם בְּאֶרֶץ
 אוֹיְבֵיהֶם לֹא מֵאֲסֹתִים וְלֹא גְעֻלֹתִים לְכָלּוֹתָם. דְּבַר אַחַר,
 הַצְּבִי כִּשְׁהוּא יִשָּׁן, הוּא יִשָּׁן בְּעֵין אַחַת, וְהֵאֲחֶרֶת הוּא
 נִעוֹר, כִּי אָמְרוּ יִשְׂרָאֵל לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, עֲשֵׂה כְּמוֹ
 הַצְּבִי, שֶׁהֵנָּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל.

שָׁמַע רַבִּי חֵיָיא וְאָמַר, אֵי עֲלֵאִין (פסוקי) עֲסָקִין בְּבֵיתָא,
 וְאֵנָּא יְתִיב אֲבָרָאִי, בְּכַה. שְׁמַע רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר,
 וְדַאי שְׂכִינְתָא לְבָרָא, מֵאֵן יְפוּק. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיהַ.
 אֵי אֵנָּא קְלִינָא, (כְּחוּלָא) לֹא קְלִינָא דְהָא שְׂכִינְתָא בְּרָא

מִנָּנָא, לִיעוּל שְׁכִינְתָא, וְתִיהוּ אֶשְׁתָּא שְׁלִימְתָא. שְׁמַע
 קָלָא דְאִמְרָ, עַד לָא סַמְכִין אֶסְתְּמְכוּ, וְתִרְעִין לָא
 אֶתְתְּקִנוּ, וּמְזוּטְרִי (ב"א ומְזוּטְרִי) דְּבוּסְמִיָּא דְּעַדְן דְּכַעַן הוּא,
 לָא נִפְקֵ ר' אֶלְעִזָּר.

יְתִיב רַבִּי חֵיִיא, בְּכַה וְאֶתְגַּנַּח, פִּתַּח וְאִמְרָ, (שִׁיר הַשִּׁירִים ב')
 סוּב דִּמָּה לָךְ דוּדֵי לְצַבִּי אוּ לְעַפְרָ הַאִילִים.
 אֶתְפַּתַּח תִּרְעָא דְּפִרְגוּדָא, לָא עֵיִיל רַבִּי חֵיִיא, זְקִיף רַבִּי
 שְׁמַעוֹן עֵינּוּי וְאִמְרָ, שְׁמַע מִינָּה אֶתִּיהִיב רְשׁוּתָא לְמֵאן
 דְּאִיהוּ אֲבָרָאִי וְאֲנִן לְגוּ. קָם רַבִּי שְׁמַעוֹן, אִזֵּל אֶשְׂא
 מִדְּוִכְתִּיהָ, עַד דְּוִכְתָּא דְּרַבִּי חֵיִיא, אִמְרָ רַבִּי שְׁמַעוֹן,
 קוּזְטִיפָא דְּנַהוּרָא דְּקַלִּיטְרָא (ס"א דְּקַלִּיטְרָא) לְבָר, וְאֲנָא הַכָּא
 לְגוּ, אֶתְאַלֵּם פּוּמִיָּה דְּרַבִּי חֵיִיא.

כִּיּוֹן דְּעָאל לְגוּ, מֵאִיךְ עֵינּוּי, וְלֹא זְקִיף רִישִׁיָּה. אִמְרָ
 רַבִּי שְׁמַעוֹן לְרַבִּי אֶלְעִזָּר בְּרִיָּה, קוּם אַעֲבֵר יַדְךָ
 אֶפּוּמִיָּה, דְּלֹא יַדַּע בְּהָאִי, דְּלֹא רְגִיל בֵּיהָ. קָם רַבִּי
 אֶלְעִזָּר, אַעֲבֵר יַדִּיהָ אֶפּוּמִיָּה דְּרַבִּי חֵיִיא, פִּתַּח פּוּמִיָּה רַבִּי
 חֵיִיא, וְאִמְרָ, חָמָא עֵינָא מַה דְּלֹא חֵמִינָא, אִזְדַּקַּף דְּלֹא
 חֲשִׁיבְנָא, טָב לְמִימַת בְּאֶשְׂא דְּדַהֲבָא טָבָא דְּלִיק.

בְּאַתְרָ דְּשְׁבִיבִין זְרַקִין לְכָל עֵיבֵר, וְכָל שְׁבִיבָא וְשְׁבִיבָא,
 סְלִיק לְתַלְתַּת מָאָה (דף י"ד ע"ב) וְשְׁבַעִין רְתִיכִין. וְכָל
 רְתִיכָא, אֶתְפַּרְשׁ לְאַלְפִין, וְרַבּוּא רַבּוּן, עַד דְּמָטוּ

לְעֵתִיק יוֹמִין, דִּיתִיב עַל פְּרֻסְיָא, וְכַרְסְיָא מְזַדְעֻזְעָא
מִנְיָה, לְמַאתָן וְשִׁתִּין עַלְמִין.

עַד דְּמָטָא לְאַתָּר עֲדוּנָא דְצַדִּיקְיָא, עַד דְּאִשְׁתַּמַּע בְּכָל
רְקִיעִין, וְכָל עֲלָאִין וְתַתָּאִין, וְכִלְהוּ בְזַמְנָא חֲדָא,
תְּוֹהִין וְאִמְרִין, הֲדִין הוּא רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, דְּהוּה
מֵרַעִישׁ פְּלָא, מֵאֵן יָכִיל לְמִיקָם קָמִיָּה. דִּין הוּא רַבִּי
שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי, דְּבִשְׁעָתָא דְּפִתַּח פּוּמִיָּה לְמִשְׁרֵי לְמַלְעֵי
בְּאוּרִייתָא, צִיִּיתִין לְקַלְיָה, כָּל פְּרֻסוֹן וְכָל רְקִיעִין וְכָל
רְתִיכִין, וְכָל אֵינוֹן דְּמִשְׁבְּחֵי לְמַרְיָהוֹן.

לִית דְּפִתְחִין וְלִית דְּמַסִּימִין, כִּלְהוּ מִשְׁתַּכְּחִין, עַד לָא
אִשְׁתַּמַּע (נ"א דְלִשְׁתַּמַּע) בְּכָל רְקִיעֵיָא דְלַעֲלָא וְתַתָּא,
פְּטָרָא. כַּד מַסִּיִּים רַבִּי שְׁמַעוֹן לְמַלְעֵי בְּאוּרִייתָא, מֵאֵן
חָמֵי שִׁירִין, מֵאֵן חָמֵי חֲדוּתָא, דְּמִשְׁבְּחִין לְמַרְיָהוֹן, מֵאֵן
חָמֵי קָלִין דְּאִזְלִין בְּכִלְהוּ רְקִיעִין. אֲתִיִּין כִּלְהוּ בְּגִינְיָה
דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, וְכַרְעִין וְסַגְדִּין קָמֵי דְמַרְיָהוֹן, סְלָקִין רִיחִין
דְּבוּסְמִין דְּעֵדוֹן, עַד עֵתִיק יוֹמִין, וְכָל הָאֵי בְּגִינְיָה דְרַבִּי
שְׁמַעוֹן.

פִּתַּח רַבִּי שְׁמַעוֹן פּוּמִיָּה וְאָמַר, שִׁית דְּרַגִּין נַחְתּוּ עִמִּיָּה
דִּיעֵקֵב לְמַצְרִים וְכָל חַד וְחַד עֲשָׂרָה אֶלְף רַבּוּא.
וְלַקְבְּלִיָּהוֹן שִׁית דְּרַגִּין לְיִשְׂרָאֵל. וְלַקְבְּלִיָּהוֹן (ר"ו ע"א) שִׁית
דְּרַגִּין לְכַרְסְיָא דְלַעֲלָא. וְלַקְבְּלִיָּהוֹן שִׁית דְּרַגִּין

לְכַרְסֵיִּיא דְלִתְתָא. דְכְתִיב, (מלכים א', י') שֵׁשׁ מַעֲלוֹת לַכֹּפֵּא.
הָדָא הוּא דְכְתִיב, (יחזקאל ט"ז) רַבָּה כְּצִמַח הַשָּׂדֶה נִתְתִּיף
וְגו', הָרִי שִׁית. וְלִקְבְּלֵיהוֹן כְּתִיב, וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פְּרוּ
וַיִּשְׂרְצוּ וַיִּרְבוּ וַיַּעֲצֻמוּ וְגו'.

תָּא תְּזִי, כָּל חַד וְחַד סָלִיק לַעֲשָׂרָה, וְהוּוּ שְׁתִּין, וְאִינוּן
שְׁתִּין גְּבַרִין דְּבִסְחָרְנֵי שְׂכִינְתָא, וְאִינוּן שְׁתִּין רַבָּן,
דְּנַפְקוּ עִם יִשְׂרָאֵל מִגְּלוּתָא, וְדַעְאֵלוּ עִם יַעֲקֹב בְּגְלוּתָא.
אָמַר לֵיהּ ר' חֵיִיא, וְהָא הוּוּ (ס"א חמיון) שְׁבַעָה, וְסָלְקִין
לְשִׁבְעִין, אָמַר לֵיהּ ר' שְׁמַעוֹן, שְׁבַעִין לָאוּ מִהָכָא,
וְאִי סָלְקָא דַּעְתָּךְ שְׁבַעָה, הָא כְּתִיב (שמות כ"ה) וְשִׁשָּׁה קָנִים
יוֹצְאִים מִצְדֵּיהָ שְׁלֹשָׁה קָנֵי מִנּוֹרָה וְגו'. וְקָנָה הָאֶחָד
הָאֲמַצְעִי לָאוּ בְּחֻשְׁבָּנָא, דְכְתִיב, (במדבר ח') אֵל מוֹל פְּנֵי
הַמִּנּוֹרָה יֵאִירוּ וְגו'.

עַד דְּהוּוּ יִתְבִּי, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי, מָה
חָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא, לְנַחְתָּא יִשְׂרָאֵל, לְמַצְרִים
בְּגְלוּתָא. אָמַר לֵיהּ חַדָּא שְׂאֵלְתָא אֶתְ שְׂאִיל, אוּ תְרִין.
אָמַר לֵיהּ תְרִין. גְּלוּתָא לְמָה. וְלְמַצְרִים לְמָה. אָמַר לֵיהּ
תְרִין אִינוּן וְאֶתְחַזְרוּ לְחַד. אָמַר לֵיהּ קוּם בְּקִיּוּמְךָ בְּגִינְךָ
יִתְקַיִּים לְעֵילָא, מְשֻׁמְךָ הָאִי מְלָה, אִימָא בְּרִי אִימָא.

פְּתַח וְאָמַר (שיר השירים ו') שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת וּשְׁמוֹנִים
פִּילְגָשִׁים. שְׁשִׁים הֵמָּה מְלָכוֹת, אִינוּן גְּבַרְיָא

דְּלַעֲיִלָּא מַחֲלָא דְגְבוּרָא דְאֵתְאֲחֲדָן בְּקַלִּיפִין (נ"א בגליפין),
 דְּחִיּוּתָא קַדִּישָׁא דִּישְׂרָאֵל. וּשְׂמוֹנִים פִּילְגְּשִׁים, מְמַנָּן
 בְּגַלְיָפוּי דְתַחֲוּתוּי. וְעַלְמוֹת אֵין מְסַפֵּר, כְּמָה דְאֵת דְאֵת אֵמַר
 (איוב כ"ה) הֵישׁ מְסַפֵּר לְגִדּוּדֵיו. וְעַם כָּל דָּא פְתִיב, (שיר השירים
 ו') אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי אַחַת הִיא לְאִמָּה, דָּא הִיא
 שְׂכִינְתָא קַדִּישָׁא דְנַפְקָא מִתְרִיסִין (נ"א מתריסר) זִיְהֵרָא,
 דְזִהֵרָא דְנִהִיר לְכֻלָּא, וְאִיהִי אֵתְקַרִי אִמָּא.

כְּגִוּוֹנָא דָּא עֵבִיד קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא, זְרִיק לְכָל
 עַמִּין לְכָל עֵיבֵר, וּמְנִי עֲלִיָּהֶן רַבְרַבִּי, הֲדָא הוּא
 דְכְתִיב (דברים ד') אֲשֶׁר חָלַק ה' אֱלֹהֶיךָ אוֹתָם לְכָל הָעַמִּים,
 וְהוּא נָסִיב לְחוּלְקִיהָ כְּנִישְׁתָּא דִּישְׂרָאֵל, הֲדָא הוּא
 דְכְתִיב, (דברים ל"ב) כִּי חָלַק ה' עִמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ. וְקָרָא
 לָהּ אַחַת הִיא יוֹנְתִי תַמְתִּי אַחַת הִיא לְאִמָּה, דָּא הִיא
 שְׂכִינְתָּא יְקָרִיָּה, דְאֲשֶׁרֵי בִינֵיהוֹן, אַחַת הִיא וּמִיּוֹחַדַת לֵיהּ.
 רְאוּהָ בְנוֹת וַיֵּאֱשָׁרוּהָ, כְּמָה דְאֵת אֵמַר (משלי ל"א) רַבּוֹת בְּנוֹת
 עָשׂוּ חֵיל וְאֵת עָלִית עַל כָּלָנָה. מְלָכוֹת וּפִילְגְּשִׁים
 וַיִּהְלֹלוּהָ, אֵלִין רַבְרַבִּי עַמִּין דְאֵתְפַקְדוֹן עָלֵיהּ.

וְעוֹד רְזָא דְמַלְהָ הִיא דְתַנָּן בְּעֵשְׂרָה מְאֵמְרוֹת נְבִרָא
 הָעוֹלָם, וְכַד תְּסַתְּכַל תְּלָתָא אֵינּוֹן, וְעַלְמָא בְּהוּ
 אֲתַבְרִי, (שמות ל"א) בְּחֻכְמָה וּבְתַבּוּנָה וּבְדַעַת, וְעַלְמָא לָא
 אֲתַבְרִי אֵלָא בְּגִינֵיהוֹן דִּישְׂרָאֵל, כַּד בְּעָא לְקִיּוּמָא

עֲלָמָא, עֶבֶד לְאַבְרָהָם בְּרֹזָא דְחַכְמָה. לְיִצְחָק, בְּרֹזָא
 דְּתַבּוּנָה. לְיַעֲקֹב בְּרֹזָא דְדַעַת. וּבִהְאֵי אֶתְקַרִי, (משלי כ"ד)
 וּבְדַעַת חֲדָרִים יִמְלֹאוּ. וּבִהְיָא שְׁעָתָא אֲשַׁתְּכַלֵּל כָּל
 עֲלָמָא. וּמְדַאֲתִילִידוּ (ד' ט"ו ע"א) לְיַעֲקֹב תְּרִיסַר שְׁבַטִין,
 אֲשַׁתְּכַלֵּל כָּלָא, כְּגֹוּנָא דְלַעֲיִלָא.

כִּד חָמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא חֲדוּוֹתָא סְגִיָּאָה דֵּהֲאֵי עֲלָמָא
 תַּתָּאָה, דְּאֲשַׁתְּכַלֵּל כְּגֹוּנָא דְלַעֲיִלָא, אָמַר, דִּילְמָא
 חַס וְשָׁלוֹם יִתְעַרְבוּן בְּשָׂאֵר עַמִּמִּין, וְיִשְׁתַּאֲר פְּגִימוֹתָא
 בְּכֻלְהוּ עַלְמִין. מַה עֶבֶד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, טְלִטֵל לְכֻלְהוּ
 מִהֲכָא לְהֲכָא, עַד דְנַחְתּוּ לְמִצְרַיִם, לְמִידַר דִּיּוֹרִיָּהוֹן בְּעַם
 קְשִׁי קָדָל, דְּמַבְזִין נְמוּסִיָּהוֹן, וּמַבְזִין לְהוֹן לְאַתְחַתְּנָא
 בְּהוּ, וּלְאַתְעַרְבָא בְּהַדִּיָּהוּ, וְחַשִּׁיבוּ לְהוֹן עַבְדִּין. גּוֹבְרִין
 גְּעֻלָּן בְּהוֹן, נוֹקְבַתָּא גְּעֻלָּן בְּהוֹן עַד דְּאֲשַׁתְּכַלֵּל כָּלָא
 בְּזַרְעָא קַדִּישָׁא, וּבִין כֶּךָ וּבִין כֶּךָ שְׁלִים חוּבָא דְשָׂאֵר
 עַמִּין, דְּכַתִּיב, (בראשית ט"ו) כִּי לֹא שָׁלֵם עֹון הָאֱמוּרִי עַד
 הֵנָּה. וְכִד נְפָקוּ, נְפָקוּ זַפְּאִין קַדִּישִׁין, דְּכַתִּיב, (תהלים קכ"ב)
 שְׁבִטִי יְהִי עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל. אֲתָא ר' שְׁמַעוֹן וּנְשָׁקִיָּה
 בְּרִישִׁיָּה, אָמַר לִיָּה קָאִים בְּרִי בְּקִיּוּמָךְ, דְּשְׁעָתָא קְיָיְמָא
 לָךְ.

יְתִיב ר' שְׁמַעוֹן, וְר' אֶלְעָזָר בְּרִיָּה קָאִים וּמְפָרֵשׁ מִלִּי
 דְרִזִּי דְחַכְמָתָא, וְהוּוּ אֲנַפּוּי נְהִירִין כְּשִׁמְשָׁא. וּמְלִין

מִתְבַּדְרִין וְטָאֲסִין בְּרִקְיָעָא. יִתְבוּ תְרִין יוֹמִין דִּלָּא אֲכָלוּ
 וְלֹא שָׁתוּ, וְלֹא הוּוּ יַדְעִין אִי הָוָה יִמָּא אוּ לִילִיא. כַּד
 נִפְקוּ, יַדְעוּ דֵּהוּוּ תְרִין יוֹמִין דִּלָּא טַעְמוּ מִיַּדִּי. קָרָא עַל
 דָּא רַבִּי שְׁמַעוֹן, (שְׁמוֹת ל"ד) וַיְהִי שֵׁם עִם ה' אַרְבַּעִים יוֹם
 וְאַרְבַּעִים לַיְלָה לָחֶם לֹא אָכַל וְגו'. וּמָה אִי אָנֹן בְּשַׁעֲתָא
 חָדָא כַּךְ, מִשָּׁה, דִּקְרָא אֲסַהִיד בֵּיהּ, וַיְהִי שֵׁם עִם ה'
 אַרְבַּעִים יוֹם וְגו', עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה.

כַּד אָתָא רַבִּי חֲיִיא קָמִיה דְרַבִּי, וְסַח לִיה עוּבְדָא, תָּוָה
 רַבִּי, וְאָמַר לִיה ר' שְׁמַעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אַבּוּי, בְּרִי,
 ר' שְׁמַעוֹן בֶּן יוֹחָאי אַרְיָא, וְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה אַרְיָא,
 וְלֹאוּ ר' שְׁמַעוֹן כְּשָׂאֵר אַרְיֹוֹתָא, עָלִיה כְּתִיב (עֲמוֹס ג') אַרְיָה
 שָׂאֵג מִי לֹא יִירָא וְגו'. וּמָה עָלְמִין דִּלְעִילָא מְזַדְעוּזְעִין
 מִיַּנְיָה, אָנֹן עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה. גְּבָרָא דִּלָּא גִזֵּר תַּעֲנִיתָא
 לְעָלְמִין עַל מַה דְשָׂאִיל וּבַעֲי, אֶלָּא הוּא גִזֵּר, קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא מְקַיִים. קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא גִזֵּר, וְאִיהוּ מְבַטֵּל.
 וְהֵינּוּ דִתְנֹן, מְאִי דְכְּתִיב, (שְׁמוֹאל ב' כ"ג) מוֹשֵׁל בְּאָדָם צַדִּיק
 מוֹשֵׁל יִרְאֵת אֱלֹהִים, הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹשֵׁל בְּאָדָם, וּמִי
 מוֹשֵׁל בַּהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, צַדִּיק. דְאִיהוּ גִזֵּר גִּזְרָה,
 וְהַצַּדִּיק מְבַטֵּלָהּ.

תְּנֹן, אָמַר ר' יְהוּדָה, אִין לָךְ דְּבַר בְּחֻבִּיבוּתָא קָמִי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּמוֹ תְּפַלְתָּן שְׁל צַדִּיקִים, וְאַף

עַל גַּב דְּנִיחָא לִיה, זְמַנִּין דְּעֵבִיד בְּעוֹתֵהוֹן, זְמַנִּין דְּלֹא
עֵבִיד.

תְּנִי רַבָּנָן, זְמַנָּא חֲדָא הוּוּ עֲלֵמָא צְרִיכָא לְמִטְרָא, אַתָּא
רַבִּי אֱלִיעֶזֶר, וְגִזֵּר אַרְבַּעִין תַּעֲנִיתָא, וְלֹא אַתָּא
מִטְרָא, צְלִי צְלוֹתָא, וְלֹא אַתָּא מִטְרָא. אַתָּא רַבִּי עֲקִיבָא,
וְקָם וְצְלִי, אֲמַר מְשִׁיב הַרוּחַ, וְנֹשֵׁב זִיקָא, אֲמַר וּמּוֹרִיד
הַגֶּשֶׁם, וְאַתָּא מִטְרָא. חָלַשׁ דַּעֲתִיָּה דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר,
אֶסְתַּכֵּל רַבִּי עֲקִיבָא בְּאַנְפּוּי.

קָם רַבִּי עֲקִיבָא קָמִי עֲמָא וְאָמַר, אֲמַשׁוּל לָכֶם מְשָׁל,
לְמָה הִדְבֵּר דּוּמָה, רַבִּי אֱלִיעֶזֶר דְּמִי לְרַחֲמָא
דְּמַלְכָּא, דְּרַחֲמִים לִיה יִתִּיר, וְכֹד עָאל קָמִי מַלְכָּא, נִיחָא
לִיה, וְלֹא בְּעִי לְמִיתָן לִיה בְּעוֹתֵיהָ בְּבַהִילוֹ, כִּי הִיכִי דְּלֹא
לִיתְפָּרֵשׁ מִנִּיה, דְּנִיחָא לִיה דְּלִישְׁתַּעִי בְּהַדְּיָה. וְאַנָּא דְּמִי
לְעֵבֵדָא דְּמַלְכָּא, דְּבַעָא בְּעוֹתֵיהָ קָמִיָּה, וְלֹא בְּעִי מַלְכָּא
דְּלִיעוּל לְתַרְעִי פְּלִטְרִין, וְכֹל שְׁכָן דְּלִישְׁתַּעִי בְּהַדְּיָה,
אֲמַר מַלְכָּא, הָבוּ לִיה בְּעוֹתֵיהָ בְּבַהִילוֹ, וְלֹא לִיעוּל הָכָא.
כֹּךְ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אִיהוּ רַחֲמָא דְּמַלְכָּא, וְאַנָּא עֵבֵדָא, וּבְעִי
מַלְכָּא לְאַשְׁתַּעִי בְּהַדְּיָה כֹּל יוּמָא, וְלֹא יִתְפָּרֵשׁ מִנִּיה.
וְאַנָּא, לֹא בְּעִי מַלְכָּא דְּאִיעוּל תַּרְעִי דְּפְלִטְרִין. נַח
דַּעֲתִיָּה דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר.

אֲמַר לִיה, עֲקִיבָא, תָּא וְאִימָא לָךְ מַלְתָּא, דְּאַתְחַזִּיא לִי

בְּחֻלְמָא הָאֵי פְּסוּקָא, דְּכָתִיב, (ירמיה ז') וְאַתָּה אַל תִּתְּפַלֵּל
 בְּעַד הָעָם הַזֶּה וְאַל תִּשָּׂא בְּעַדָם רְנָה וּתְפִלָּה וְאַל תִּפְגַּע
 בִּי. תָּא חוּזִי, תְּרִיסֵר טוּרֵי אַפְרִסְמוֹנָא (דְּכִיָּא) עָאל הַהוּא
 דְּלָבִישׁ חוּשְׁנָא וְאַפּוּדָא, וּבְעָא מִן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא,
 לְמִיחָס עַל עֲלָמָא וְעַד הָאִידְנָא תְּלִי אִיהוּ. אִי הָכִי אֲמַאי
 חֲלַשׁ דַּעֲתִיָּה דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר. מְשׁוּם בְּנֵי נִשָּׂא, דְּלֹא יַדְעִין
 בַּהֲאִי.

אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר תַּמְנֵי סָרֵי טוּרֵי אַפְרִסְמוֹנָא (דְּכִיָּא)
 עָלְאִין, עָאלִין נִשְׁמַתְהוּן דְּצִדִיקָא, וְאַרְבַּעִין
 וּתְשַׁעָה רִיחִין, סִלְקִין (ד' ט"ז ע"ב) בְּכָל יוֹמָא, עַד הַהוּא אֲתָר
 דְּאֲתִקְרִי עֶדְוִן, דִּי לְקַבֵּל דָּא, אֲתִיְהִיבַת אֲוִרִיתָא, בְּמ"ט
 פָּנִים טָמְאָ, וּבְמ"ט פָּנִים טָהוֹר. מ"ט אֲתוּוּן בְּשִׁמְהוּן
 דְּשִׁבְטֵי. מ"ט יוֹמִין לְקַבֵּל אֲוִרִיתָא. מ"ט יוֹמִין קְדִישִׁין
 עָלְאִין קִיִּמִין, לְמִיטַל רְשׁוּתָא בְּכָל יוֹמָא מֵאַבְנִין זְהִירִין,
 דְּגַלִּיפָאן בַּהֲהוּא חוּשְׁנָא.

וְהַהוּא דְּלָבִישׁ חוּשְׁנָא, יְתִיב בְּכַרְסֵיָא קְדִישָׁא יְקִירָא,
 (שְׁמוֹת י"ג ע"א) דְּאַרְבַּע סַמְכִין קִיִּמִין מְסַתְּפְלִין
 בְּחוּשְׁנָא, עַל מִימְרִיהָ עָאלִין, וְעַל מִימְרִיהָ נְפִקִין, זְקָפִין
 עֵינִין וּמְסַתְּפְלִין לְעֵילָא, חָמָאן צִיצָא, דְּלָהִיט בְּשִׁית
 מָאָה וְעֶשְׂרִין עֵיבֵר, וּשְׁמָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, גְּלִיף עֲלוּי,
 מוֹדְעוּזְעוּן וּמַתְּחַלְחֵלֵן. קְטִירֵי בְּסִטְרוּי דִּימִינָא קְדִישָׁא,

דְּשִׁמְאֵלָא נָטִיל בִּידוּי סַמְכֵי שְׁמֵיָא, עָלִיל לֹון, וְגַלֵּי לֹון.
הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (ישעיה ל"ד) וְנִגְלוּ כִסְפֵי הַשָּׁמַיִם.

אָמַר לִיה רַבִּי עֶקִיבָא מְהוּ דְכְּתִיב (שיר השירים ו') אֶל גִּנַּת
אָגוּז יִרְדְּתִי. אָמַר לִיה תָּא חֲזִי, הֵהוּא גִנַּתָּא נִפְקָא מִעֵדֶן,
וְדָא הִיא שְׁכִינַתָּא. אָגוּז: דָּא הִיא רְתִיכָא עֲלָאָה קְדִישָׁא,
דְּאִינוּן אַרְבַּע רִישֵׁין דְּנִהְרִין, דְּמִתְפָּרְשֵׁן מִן גִּנַּתָּא, כְּהִיא
אָגוּזָא, דְּאִינוּן אַרְבַּע רִישֵׁין קְדִישֵׁין לָגוּ. וּמַאי דָּאָמַר
יִרְדְּתִי, כְּמָה דְתַנֵּן, יֵרֵד פְּלוּנֵי לְמַרְכָּבָה.

אָמַר לִיה ר' עֶקִיבָא, אֵי הָכִי, הָוָה לִיה לְמִימַר, לְאָגוּז
יִרְדְּתִי, מְהוּ אֶל גִּנַּת אָגוּז יִרְדְּתִי. אָמַר לִיה, מְשׁוּם
דְּהִיא שְׁבַחָא דְּאָגוּזָא. מָה אָגוּזָא, טְמִירָא וְסִתִּימָא מְכַל
סְטְרוּי, כִּף רְתִיכָא דְּנִפְקָא מִגִּנַּתָּא, סִתִּימָא מְכַל סְטְרוּי.
מָה אִינוּן אַרְבַּע קְרִישֵׁין דִּי בְּאָגוּזָא, מִתְחַבְּרֵן בְּהִיא
גִּיסָא, וּמִתְפָּרְשֵׁן מִהִיא גִּיסָא. כִּף רְתִיכָא, מִתְחַבְּרֵן
בְּאַחַדוּתָא בְּחֵדוּתָא בְּשְׁלִימוּתָא, וּמִתְפָּרֵשׁ כֹּל חַד
בְּעֵבְרוּי, עַל מָה דְּאִתְמַנֵּי הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב') הוּא
הַסּוֹבֵב אֶת כָּל אֶרֶץ הַחַיִּלָּה הוּא הַהוֹלֵךְ קִדְמַת אֲשׁוּר,
וְכֵן כּוּלָּם.

אָמַר רַבִּי עֶקִיבָא, הֵאִי לְכַלּוּכָא דְּהִיא בְּקַלִּיפּוּי דְּאָגוּזָא,
לְמַאי רְמִיזָא. אָמַר לִיה, אֶף עַל גַּב דְּאוּרִייתָא לָא
גַּלֵּי לִיה, בְּהִיא גַּלֵּי.

תָּא חֲזִי, (ס"א שְׁקָדִים), מְנַהוֹן מְרִירָן, וּמְנַהוֹן מְתִיקָן, וְרַמְיָא
 אֵית לֹון, אֵית מָארי דְּדִינָא קְשִׁיא, וְאֵית מָארי
 דְּשִׁירוּתָא, אַבְל כָּל רַמְיָא דְּגִלִי בְּאוֹרֵייתָא חֲזִינָן דְּדִינָא
 חֲזִי, וְהָכִי הוּא לְיִרְמִיָהוּ, אַחֲזוּ לֵיה בְּדִינָא, דְּכְתִיב, (ירמיה
 א') מִקַּל שָׁקֵד אָנִי רוּאָה. מֵאֵי שָׁקֵד. שְׁקָדִים מִמֶּשׁ. וְכֵן
 בְּמִטָּה אֶהְרֹן, (במדבר י"ז) וַיִּגְמֹל שְׁקָדִים. וּמִן תִּיבוּתָא מִמֶּשׁ,
 אֲשֶׁתִּמַּע, דִּהוּא דִּינָא קְשִׁיא. דְּכְתִיב, (דניאל ט') וַיִּשְׁקֹוד ה'
 עַל הַרְעָה. וְכֵן (ירמיה א') שׁוֹקֵד אָנִי עַל דְּבָרִי, וְכֵן כּוֹלָם.
 אָמַר לֵיה ר' עֶקִיבָא, מִשְׁמַע כָּל מַה דְּעֵבֵד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא, לְמִילָף מְנִיָּה חֲכָמָתָא סְגִיָּאָה, דְּכְתִיב, (משלי ט"ז) כָּל
 פֶּעַל ה' לִמְעַנָּהוּ. ר' אֶלְעָזָר אָמַר מֵהָכָא, דְּכְתִיב, (בראשית
 א') וַיִּרְא אֱלֹהִים אֵת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה טוֹב מְאֹד. מַהוּ
 מְאֹד. לְמִילָף מְנִיָּה חֲכָמָתָא עֲלָאָה.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵאֵי דְּכְתִיב, (קהלת ז') גַּם אֵת זֶה לְעִמַּת
 זֶה עָשָׂה הָאֱלֹהִים. כְּגִוּוֹנָא דְּרַקִּיעָא, עֵבֵד קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא, וְכֻלְהוּ רַמְיָא לְמַה דְּלַעִילָא. דְּכִד הָוָה
 חָמִי ר' אַבָּא, חַד אֵילָנָא, דְּאֵבִיָּה אֶתְעֵבֵד עוֹפָא דְּפָרַח
 מְנִיָּה, הָוָה בְּכִי וְאָמַר, אֵי הָוּ בְּנֵי בְּנֵי נֶשְׂא יַדְעֵי לְמֵאֵי
 רַמְיָאן, הָוּ מְבֻזְעֵן מְלַבּוּשֵׁיהוֹן עַד טְבוּרֵיהוֹן, לְמֵאֵי
 דְּאֶתְנָשִׁי חֲכָמָה מְנַהוֹן. כָּל שְׁכֵן בְּשָׂאָר מַה דְּעֵבֵד קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּאַרְעָא.

כִּדְאָמַר ר' יוֹסִי, אֶלְנִין, אֵינּוֹן דְּאִתְחַזִּי מִנְהוֹן חֲכַמְתָּא,
כְּגוֹן חֲרוּבָא, דְּקַל, פְּסִתוּקָא, וְכַדוּמָה לֹון,
כְּלָהוּ בְּחַד רְכִיבָא ^(רְתִיבָא) אֲתִרְכָבוּ. כֹּל אֵינּוֹן דְּעֵבְדִין
פִּירִין, בַּר מִתְפוּחִין, רְזָא חֲדָא אֵינּוֹן, בַּר שְׁבִילִין
דְּאִתְפְּרָשֵׁן.

כֹּל אֵינּוֹן דְּלֹא עֵבְדִין פִּירִין, וְאֵינּוֹן רַבְרַבִּין, בַּר מְעַרְבִין
דְּנַחְלָא, דְּאִית לְהוּ רְזָא בְּלַחֲדוּי כְּגוּוֹנָא דְּלְעִילָא,
מִחַד יְנִיקָא יְנִיקוּ, וְכֹל חַד מֵאֵינּוֹן דְּאֵינְהוּ זוּטְרִי, בַּר
מֵאזוּבָא, מֵאִמָּא חֲדָא אֲתִילִידוּ.

כֹּל עֵשְׂבִין דְּאַרְעָא, דְּאֲתַמְנִי עֲלֵיהוֹן רַבְרַבִּין תְּקִיפִין
בְּשִׁמְיָא. כֹּל חַד וְחַד רְזָא בְּלַחֲדוּי, כְּגוּוֹנָא
דְּלְעִילָא, וּבְגִין כַּף כְּתִיב, ^(וּיקרא י"ט) שָׁדֶךְ לֹא תִזְרַע
כְּלָאִים. דְּכֹל חַד וְחַד עָאל בְּלַחֲדוּי, וְנִפְיֵק בְּלַחֲדוּי,
הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, ^(אִיוב ל"ח) הִידְעַת חֲקוֹת שָׁמַיִם אִם תִּשִּׁים
מִשְׁטְרוֹ בְּאַרְצֵי. וְכְתִיב ^(ד' ט"ז ע"א) ^(ישעיה מ') לְכֻלָּם בְּשֵׁם יְקָרָא.
וּמָה בְּכֹל מָה דְּבַעְלָמָא רְזָא בְּלַחֲדוּי וְלֹא בְּעָא קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא לְגַלְאָה לֹון, וְלְעַרְבָבָא לֹון, וּקְרָאן בְּשִׁמְהוֹן.
בְּנֵי יַעֲקֹב דְּאֵינּוֹן שְׁבִטִין קְדִישִׁין, דְּאֵינּוֹן קִיּוּמָא
דְּעֲלָמָא, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב וְאֵלֶּה
שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל.

ר' יוֹסִי בַר יְהוּדָה אָמַר, אֵילוּ נְאֻמַר אֵלֶּה שְׁמוֹת, מִשְׁמַע

דְּהָכִי הוּא. הַשְּׁתָּא דְּכְתִיב וְאַלֶּה שְׁמוֹת, מִשְׁמַע דְּעַל
הָרְאוּשׁוֹנִים מוֹסִיף, מַה הָרְאוּשׁוֹנִים בְּנֵי יַעֲקֹב, אַף כָּאן
בְּנֵי יַעֲקֹב.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, חֶס וְשָׁלוֹם, בְּשַׁעֲתָא דְּאָמַר קוּדְשָׁא
בְּרִיף הוּא, (בראשית מ"ו) אָנֹכִי אֵרַד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה,
סְלָקָא דְּעַתְרָךְ דְּשְׁכִינְתָּא תִּיחֹת עִמִּיה בְּהֵיא שַׁעֲתָא (אמר
לִיה וְהָא כְּתִיב אָנֹכִי אֵרַד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה, עִמָּךְ) מִמֶּשׁ, אֱלֹא, בְּשַׁעֲתָא דְּהוֹת
יְרִידָה לְבְנוֹהִי, נַחְתָּת שְׁכִינְתָּא, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, אָנֹכִי
אֵרַד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה, וְאָנֹכִי אֲעִלְךָ גַם עֲלֵה, כָּל זְמַנָּא
דִּיהוּי לָךְ עֲלֵייה, כְּבִיכּוּל עֲלֵייה אִית לִי, וּבְשַׁעֲתָא דִּיהוּי
לָךְ יְרִידָה, כְּבִיכּוּל אָנֹכִי אֵרַד עִמָּךְ. וְעַד דְּמִית יוֹסֵף וְכָל
אַחוּי, וְהוֹת לֹון יְרִידָה, קָמַת שְׁכִינְתָּא וְנַחְתָּת עִמָּהוֹן,
כְּמַה דְּנַחְתּוּ אֵלִין, כִּךְ נַחְתּוּ אֵלִין.

אָמַר (ס"א ר' יוסי בר' יהודה) ר' יְהוּדָה מַה כְּתִיב לְעִיל מְנִיָּה,
(בראשית נ') וַיָּמַת יוֹסֵף בֵּן מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים וְגו',
בְּהֵיא שַׁעֲתָא דְּמִית יוֹסֵף, וְכֻלְהוּ שְׁבַטִין, וְהוּה לֹון
יְרִידָה, נַחְתּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא, וּשְׁכִינְתָּא וּמְלָאכִי
עֲלָאי נַחְתּוּ עִמָּהוֹן, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב, וְאַלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל, דְּאֵינּוֹן אַתּוֹסְפוּ עַל קַדְמָאִי לְמִיחַת בְּגָלוּתָא.
אָמַר לִיה, אִי הָכִי, יַעֲקֹב הוּה מִית אוּ לָא. אָמַר לִיה
מִית. אָמַר לִיה, וּמַהוּ דְּכְתִיב הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה אֵת

יַעֲקֹב, אִי בְּחַיִּי, אֵימָא אֵת יַעֲקֹב, וְאִי בְּתַר דְּמִית, אֲפִיק
 מִתְּמָן אֵת יַעֲקֹב. אֵלָא תָּא חֲזִי, לָא אָמַר קָרָא הַיּוֹרְדִים
 מִצְרַיִמָּה אֵת יַעֲקֹב, דְּעַד פְּעֻן לָא הוּת יְרִידָה לְיַעֲקֹב,
 אֵלָא הַבָּאִים, אוֹלִיפְנָא דָּאתוּ עִמִּיהּ דְּיַעֲקֹב, וְאוֹלוּ לְהוֹן,
 עַד דְּנַחְתּוּ אֲלִין בְּגִלוּתָא, נַחְתּוּ אֲלִין עִמְהוֹן, הָדָא הוּא
 דְּכַתִּיב וְאֵלֶּה שְׁמוֹת וְגו'.

ר' דוּסְתָאֵי אָמַר, בְּכָל יוֹמָא וְיוֹמָא הוּוּ אֲתִינן, וְאוֹלִין
 לוֹן, הָדָא הוּא דְּכַתִּיב הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה, וְלָא פְּתִיב
 אֲשֶׁר בָּאוּ, וְהֵינּוּ דְּכַתִּיב הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה בְּקַדְמִיתָא אֵת
 יַעֲקֹב. וְלִבְתַּר כַּד הוּת לוֹן יְרִידָה אִישׁ וּבֵיתוּ בָּאוּ. וְתָא
 חֲזִי, בְּנֵי יַעֲקֹב כְּלָהּוּ הוּוּ מִתִּין בְּהֵוּא זְמָנָא וְנַחְתּוּ אֲלִין
 וְאוֹלִין.

רַבִּי יוֹסִי וְרַבִּי אֲלֶעָזָר אָמְרוּ, הָאִי פְּרֻשַׁתָּא מְלִין עֲלָאִין
 אֵית בָּהּ, דְּתַנּוּן, בְּשַׁעְתָּא דְּנַחְתּוּ אֲלִין רְתִיכִין
 וּמְשֻׁרְיִין קַדִּישִׁין, דְּיוֹקְנֵיהוֹן דְּשַׁבָּטִין, דְּגִלְפִין לְעֵילָא,
 כְּלָהּוּ עָאֲלִין לְמִידָר עִמְהוֹן. הָדָא הוּא דְּכַתִּיב, אִישׁ וּבֵיתוּ
 בָּאוּ, וְכַתִּיב רְאוּבֵן שְׁמֵעוֹן לְוִי.

דְּבַר אַחַר וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִמָּה אֵת
 יַעֲקֹב וְגו'. אֲתַחְזֹר פְּרֻשַׁתָּא דָּא, לְמָה דְּאָמַר רַבִּי
 יוֹסִי בְּרַבִּי יְהוּדָה, וְכֻלָּא הוּת.

וְתָא חֲזִי, רַבִּי אֲלֶעָזָר בֶּן עֶרְךָ, כַּד הוּת מְטִי לְהָאִי פְּסוּקָא,

הָיָה בְּכִי, דְּתַנִּיא, אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲרָךְ, בְּשַׁעֲתָא
 דְּאָזְלוּ יִשְׂרָאֵל בְּגָלוּתָא, אֶתְכַנְּשׁוּ כְּלָהּוּ נִשְׁמַתְהוֹן
 דְּשַׁבְּטִין, לְמַעְרְתָא דְּכַפְלָתָא, צוּחוּ וְאָמְרוּ: סָבָא סָבָא,
 כְּאָבָא דְּבָנִין לָאוּ בַּלְאוּתָא (בְּגָלוּתָא) דְּעֵלְמָא דִּין, בְּנִיךְ
 כְּלָהּוּ מִשְׁתַּעְבְּדִין בְּקִשְׁיָו, עִם אַחֲרָן עַבְדִּין בְּהוּ נְוִקְמִין
 דְּעֵלְמָא.

בְּהֵיא שַׁעֲתָא, אֶתְעַר רִיחִיָּה דְּתֵהוּא סָבָא, רְשׁוּתָא
 שְׂאִיל, וְנַחֲתִית, קָרָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְכָל
 רְתִיכוּי וּמִשְׁרִייתִיה, וּמְלִכִיהוֹן בְּרָאשִׁיהוֹן. וְנַחֲתוּ כְּלָהּוּ
 עִם יַעֲקֹב וְעִם שְׁבַטוּהִי. שְׁבַטִין נַחֲתוּ חִיִּין עִם אַבוּהוֹן,
 וּשְׁבַטִין נַחֲתוּ מִתִּים עִם אַבוּהוֹן, הֲדָא הוּא דְּכְתִיב וְאֵלֶּה
 שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרַיִם וְגו' וּכְתִיב רְאוּבֵן
 שָׁמְעוֹן לְוִי וְגו'. וְתָא חֲזִי, מִתִּים הוּוּ, וְנַחֲתוּ, וּכְתִיב וַיֹּסֶף
 הָיָה בְּמִצְרַיִם. אָמַר רַבִּי אַבָּא, בְּהָאִי אֶתְקַרִּי (תְּחִלִּים ק"ג)
 פְּרַחַם אָב עַל בָּנִים.

רַבִּי יְהוּדָה בַּר שְׁלוֹם הָוָה אָזִיל בְּאַרְחָא וְרַבִּי אַבָּא הָוָה
 עִמֵּיהּ עָאֵלוּ לְחַד אֶתְרָא וּבִתּוּ תָמָן. אֶכְלוּ כַּד בְּעוּ
 לְמִשְׁכַּב שָׁוּי רִישִׁיהוֹן בְּתֵהוּא תֵּלָא דְּאַרְעָא דְּהוּוּ חַד
 קְבָרָא תָמָן עַד לָא דְּמִיכוּ קָרָא חַד קָלָא מִן קְבָרָא אָמַר
 זַרְעָא לְאַרְעָא אֲזֵלָא. תְּרִיסַר שָׁנִין הָוָה (דף ט"ז ע"ב) דְּלָא
 אֶתְעַרִּית בַּר הַאִידְנָא דְּפְרָצוּפָא דְּבְרִי חֲמִינָא הָכָא.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מֵאֵן אַתָּה. אָמַר לִיהּ יוֹדָאי אָנָּה, וְאָנָּה
 יְתִיב נְזִיפָא, דְּאָנָּה לָא יְכִילָנָא לְמִיעֵל, בְּגִין הֵהוּא
 צִעְרָא דְבָרִי, דְּגִנְבִיהּ הֵהוּא עֲבוּדַת פּוֹכְבִים וּמְזֻלוֹת, כִּד
 אִיהוּ הָוֵה זְעִירָא, וְאַלְקֵי לִיהּ כָּל יוֹמָא, וְצִעְרָא דִילִיהּ
 דְּחֵי לִי לְמִיעָאֵל בְּדוֹכְתָאי, וּבִהְאֵי אַתְרָא לָא אַתְעָרִית,
 בַּר הָאִידְנָא.

אָמַר לִיהּ וְאַתּוֹן יַדְעִין בְּצִעְרָא דְּחֵי. אָמַר לִיהּ, שְׂרִי
 קְבָרִי, אִי לָאוּ בְּעוֹתָא דִילָן עַל חַיִּי, לָא יְתַקְיָמוּן
 פְּלָגוֹת יוֹמָא (נ"א בְּעֵלְמָא), וְהָאִידְנָא אַתְעָרִית הַכָּא, דִּהּוּ
 אֲמַרִין לִי כָּל יוֹמָא, דְּלַעְגָּלָא יִיתֵי בְּרִי הַכָּא, וְלָא יַדְעֵנָא
 אִי בְּחַיִּי אִי בְּמוֹתָא.

אָמַר לִיהּ רַבִּי יְהוּדָה, מֵאִי עֲבִידְתִּיכוּ בְּהֵהוּא עֲלֵמָא.
 אַתְרַגִּישׁ קְבָרָא, וְאָמַר, אֲזִילוּ קוּמוּ, דִּהָאִידְנָא
 יִלְקוֹן לְבָרִי, תְּוֹוְהוּ, וְעָרְקוּ מִתְּמָן כְּפִלְגוֹת מִיל, יְתָבוּ עַד
 דְּנִהִיר צִפְרָא. קָמוּ לְמִיזֵל, חָמוּ חַד בַּר נֶשׁ, דִּהָוֵה רְהִיט
 וְעָרְק, וְהָוֵה שְׁתִּית דְּמָא אַכְתְּפוּי, אַחְדוּ בֵּיהּ, וְסַח לְהוּ
 עוּבְדָא, אָמְרוּ לִיהּ מַה שְּׁמַךְ. אָמַר לְהוּ, לַחְמָא בַּר לִיּוּאִי.
 אָמְרוּ, וּמַה (בַּר) לִיּוּאִי בַּר לַחְמָא הָוֵה הֵהוּא מִיתָא,
 וּמִסְתְּפִינָא לְאַשְׁתְּעוּיִי יְתִיר בְּהַדְיָה. לָא אַהֲדְרוּ. אָמַר רַבִּי
 אָבָא, הָאִי דְּאָמְרוּ, דְּצִלוֹתְהוֹן דִּמְתִּיא, מְגִינָן עַל חַיִּי.
 מְנַלָּן. דְּכְתִיב, (במדבר י"ג) וַיַּעֲלוּ בַּנֶּגֶב וַיָּבֹאוּ עַד חֶבְרוֹן.